

CHƯƠNG I : SỰ ĐIỆN LI

BÀI 01 : SỰ ĐIỆN LI

I- Hiện tượng điện li :

1.Thí nghiệm :

* Hiện tượng :

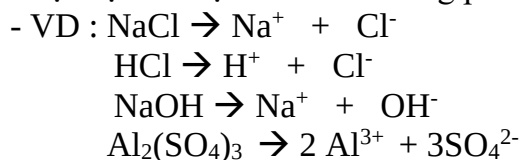
- Đèn sáng ở các cốc đựng : dd NaCl , dd NaOH , dd HCl
- Đèn không sáng ở các cốc đựng : nước cất , dd saccarozơ , dd ancol etylic , dd glixerol , NaCl rắn khan , NaOH rắn khan

* Kết luận :

- Không dẫn điện : : nước cất , dd saccarozơ , dd ancol etylic , dd glixerol , NaCl rắn khan , NaOH rắn khan
- Dẫn điện : dd NaCl , dd NaOH , dd HCl (dd axit , bazơ , muối)

2. Nguyên nhân tính dẫn điện của các dung dịch axit , bazơ , muối trong nước

- Nguyên nhân : Tính dẫn điện của các dung dịch axit , bazơ , muối là do trong dd của chúng có các tiểu phân mang điện tích chuyển động tự do được gọi là các ion
- Sự điện li : là quá trình phân li các chất trong nước ra ion
- Chất điện li : là những chất tan trong nước phân li ra ion → Vậy : axit , bazơ , muối là chất điện li
- Sự điện li được biểu diễn bằng phương trình điện li

*Chú ý : Nhiều chất khi nóng chảy cũng phân li ra ion, nên ở trạng thái nóng chảy các chất này dẫn điện được ,trong phạm vi chương trình , chúng ta chỉ xét dd chất điện li

II- Phân loại các chất điện li :

1.Thí nghiệm :

* Hiện tượng : Bóng đèn ở cốc đựng dd HCl 0,1M sáng hơn ở cốc đựng dd CH₃COOH 0,1M

* Kết luận : dd HCl 0,1M dẫn điện mạnh hơn dd CH₃COOH 0,1M

* Nguyên nhân : nồng độ ion trong dd HCl > nồng độ ion trong dd CH₃COOH , nghĩa là số phân tử HCl phân li ra ion nhiều hơn so với số phân tử CH₃COOH phân li ra ion

2. Chất điện li mạnh và chất điện li yếu :

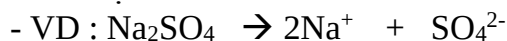
a) Chất điện li mạnh :

* Khái niệm : Chất điện li mạnh là chất khi tan trong nước , các phân tử hòa tan đều phân li ra ion
Chất điện li mạnh bao gồm :

- **Axit mạnh** : HCl , HBr , HI , HNO₃ , H₂SO₄ , HClO₄ ...
- **Bazơ mạnh** : là dung dịch bazơ : KOH , NaOH , Ba(OH)₂ , Ca(OH)₂ , LiOH ...
- **Hầu hết các muối** trừ muối của thủy ngân.

* **Chú ý :**

- Trong phương trình điện li của chất điện li mạnh , người ta dùng một mũi tên chỉ chiều của quá trình điện li

b) Chất điện li yếu :

* Khái niệm : Chất điện li yếu là chất khi tan trong nước chỉ có một phần số phân tử hòa tan phân li ra ion , phần còn lại vẫn tồn tại dưới dạng phân tử trong dd

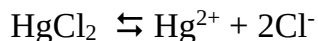
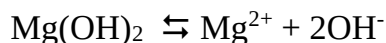
* Chất điện li yếu bao gồm :

- **Các axit yếu** : CH₃COOH , HF , H₂S , HClO , HClO₂ , H₂CO₃ , H₂SO₃ , ...

- Các bazơ yếu : $\text{Mg}(\text{OH})_2$; $\text{Bi}(\text{OH})_3$ ....
- Một số muối của thủy ngân như $\text{Hg}(\text{CN})_2$, HgCl_2 ...

* Chú ý :

- Trong phương trình điện li của chất điện li yếu, người ta dùng hai mũi tên ngược chiều nhau
- VD : $\text{CH}_3\text{COOH} \rightleftharpoons \text{CH}_3\text{COO}^- + \text{H}^+$

- Quá trình phân li của chất điện li yếu là quá trình cân bằng động, tuân theo nguyên lý Le Sa-tơ-li-e.

Củng cố

Bài 1: Dãy các chất nào sau đây là các chất điện li mạnh :

- A. HCl , KOH , NaCl .
- B. HCl , KOH , CH_3COOH
- C. NaCl , AgCl , $\text{Mg}(\text{OH})_2$
- D. $\text{Al}(\text{NO}_3)_3$, $\text{Ba}(\text{OH})_2$, HgCl_2

Bài 2 : Dung dịch nào sau đây dẫn điện được:

- A. Dung dịch muối ăn   B. Dung dịch ancol
- C. Dung dịch đường   D. Dung dịch glixerol

Bài 3: Viết phương trình điện li của các chất sau:

- 1. H_2SO_4 2. $\text{Ba}(\text{OH})_2$
- 3. MgCl_2 4. HF

Bài 4: Sau khi hòa tan các phân tử NaCl rắn vào trong nước tạo thành dung dịch NaCl thì trong dung dịch NaCl có còn tồn tại phân tử NaCl không? Vì sao?

Bài 5 : Cho dung dịch hỗn hợp gồm $0,1\text{mol Ca}^{2+}$, $0,2\text{mol Na}^+$, $0,3\text{mol Cl}^-$ và $x\text{mol SO}_4^{2-}$. Tính giá trị của x ?